

portagestil. Hensigten er opnået. Cavlings indflydelse på dansk journalistik er ofte tidligere blevet fremhævet, men aldrig før har man så tydeligt fået påvist, hvordan journalistens interesse hos Cavling fjerner sig fra selve emnet og den opgave at give en nøgtern redegørelse for de faktiske begivenheder. I stedet tillægger han sig en halv-lyrisk stil, der til tider bliver parodisk, og er ustandselig på jagt efter den store sensation – ikke for at bringe bedre besked om, hvad der sker, eller give baggrunden for begivenhederne, men for at kunne fastslå i senere reportager hjem, at hans gode historie har gået hele verdenspressen over. Der opelskes en blad-chauvinisme og en trang til selv at lave dramaet, hvis det af en eller anden grund ikke skulle være til stede. Diskussionen om den cavlingske stil vil næppe ophøre med denne udgave, men den vil have fået en førsteklases kilde at fortsætte på.

Udgaven er besørget af Tage Kaarsted, der i indledningen afholder sig fra enhver bedømmelse af Cavlings journalistik, som således helt får lov til at tale for sig selv.

Ole Karup Pedersen.

Elin Nordman: Vandring i usynligt rum. (Gyldendal, 1960). 112 s.

Elin Nordman er datter af arkæologen Sophus Müller, og bag den lidt konkrete titel skjuler sig en skildring af barndomshjemmet i Nationalmuseets direktørbolig i tiden omkring århundredskiftet. Bogen har alle betingelser for at blive et hovedværk i vor memoirelitteratur, og i hvert fald bør ingen historiker eller historisk interesseret nægte sig selv glæden ved at stifte bekendtskab med det billede, der her i velformet stil og med sans for den illustrerende detalje tegnes af en embeds- og videnskabsmands hjem. I bogen indflettes dagligliv med portrættegninger af

først og fremmest forældrene, men også af omgangsfæller, navnlig familiemedlemmerne, vel fortrinsvis embedsmænd; det er ikke gjort uden slægtsstolthed, men også deri ligger et bidrag til karakteristik af Sophus Müllers familie. Bogen medtager den jævne hverdag, de økonomiske bekymringer, kost og hjemmets udstyr, landliggerlivet, åndelige idealer, julen og selskabeligheden. Den i omfang beskedne bog er righoldig i indholdet. Typografisk har bogen fået en ramme, der svarer til indholdets karakter.

Vagn Dybdahl.

Anna Sofie Scavenius: Diplomafru ved zarhoffet. (Martin, 1960). 159 s.

Anna Sofie Scavenius blev i 1909 gift med den senere udenrigsminister Harald Scavenius (1873-1939). Hun blev født 1889 i Vejle som datter af margarinefabrikant Hans Steensen, og de første afsnit af bogen handler om barndomshjemmet hos denne fremtrædende pioner i dansk erhvervsliv; disse kapitler giver gode billeder af livet i provinsens velstående borgerhjem i årtierne omkring 1900. De velskrevne erindringer fortsætter derefter med forfatterindens oplevelser efter ægteskabet med den unge diplomat, der over gesandtposten i Rusland og udenrigsministertiden sluttede af med posten i Haag efter en kortere tjeneste i Rom. Erindringerne fra Rusland udgør knap en trediedel af bogen, men har alligevel, nok for blikfangets skyld, bestemt titlen. Spredt i bogen er der gode bidrag til forståelse af Harald Scavenius' personlighed; om udenrigsministertiden siges ikke meget. Som helhed må man sige, at bogens hovedværdi ligger i det indtryk, den giver af det beskedne apparat, som dansk udenrigstjeneste dengang var, og af det liv, som da var diplomatens.

Vagn Dybdahl.